

Vidaus audito konsultavimo veikla - VMI patirtis

Vidaus audito skyrius
Inesa Gineitienė

Konsultavimo veikla populiari VMI

Metai	Konsultacijos	Auditai
2019	5	3
2020	3	3
2021	3	4
2022	3	4

Beveik vienodas vidaus auditų ir konsultacijų skaičius, nes:

1. Konsultacijos administravimas paprastesnis
2. Greičiau atsakoma į iškeltus klausimus, patikrinama būklė („Subsidijos ir Tęstinumas“)
3. Su turimais ŽI resursais siekiama apimti VMI aktualiausias temas

Konsultavimo veikla populiari VMI

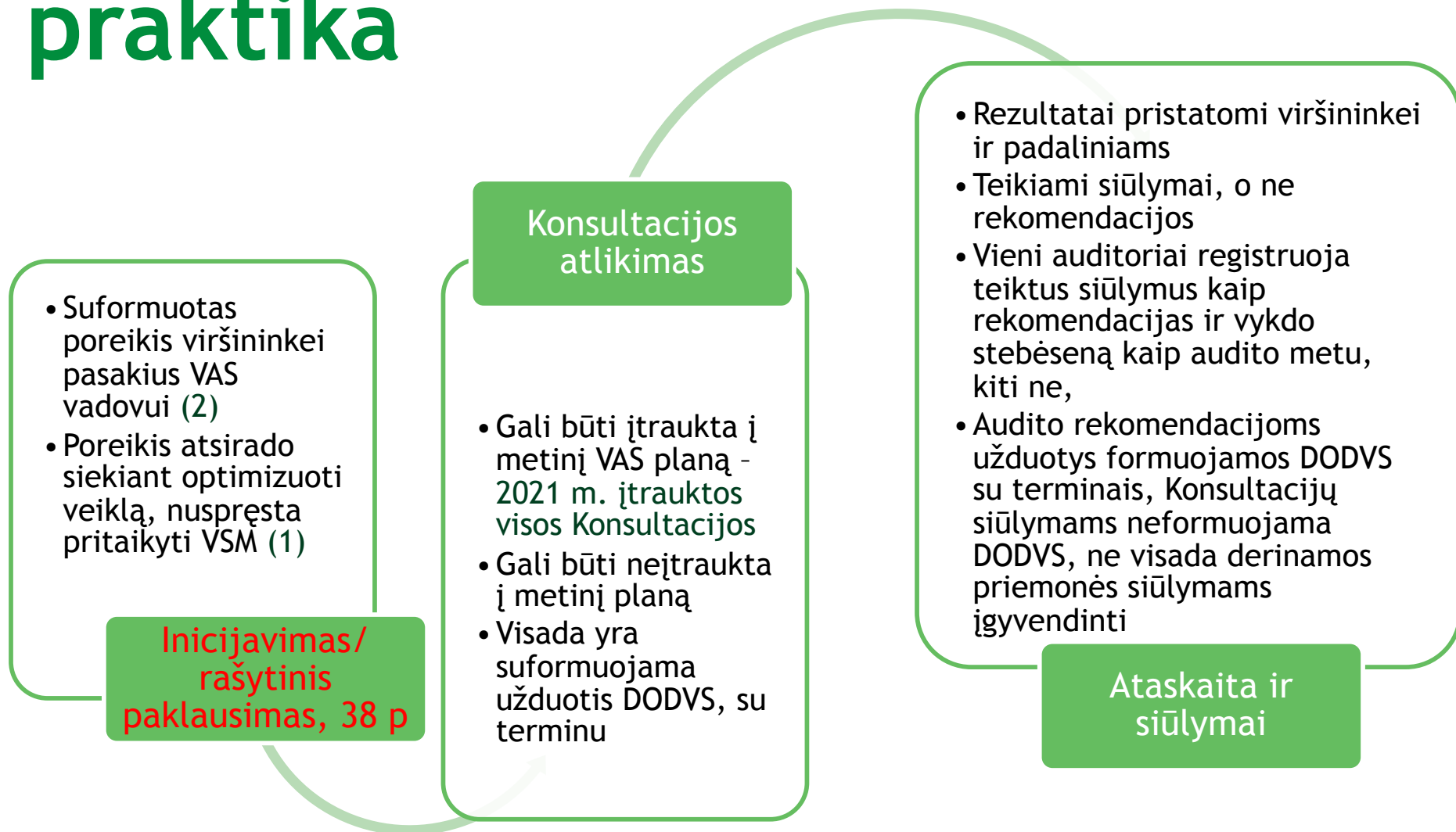
Konsultacija gali būti atliekama*:	2021 m. Konsultacijos pavadinimas
Dėl valdymo (optimizavimo, tobulinimo)	Mažos vertės viešųjų pirkimų veiklos efektyvumo didinimo, taikant LEAN Vertės srauto žemėlapiu metodą, konsultacija
Dėl rizikos valdymo	VMI veiklos tęstinumo efektyvumo didinimo konsultacija
Dėl vidaus kontrolės	VMI SUBSIDIJŲ priemonės įmonėms konsultacija

Konsultacijos metodo reglamentavimas

Teisės aktas	Ar aprašyta, ar atitinka Standartą?
VAS nuostatai	Atitinka. 1000.C1 - Vidaus audito nuostatuose turi būti apibrėžtas konsultavimo paslaugų pobūdis
VAS metodika	Atitinka. Yra atskiras skyrius
VAS procesas „Vidaus kontrolės ir veiklos vertinimas“	Neatitiktis metodikai. Nėra įtrauktas Konsultacijos paslaugos atlikimas, nėra brėžinio

Konsultacijos suteikimas, praktika

Poreikis 2021 m.

	Konsultacija	Poreikis
1.	VMI SUBSIDIJŲ priemonės įmonėms konsultacija	Įtraukta į VAS metinį planą - 2021 m. išreikštas vadovybės poreikis
2.	VMI veiklos tęstinumo efektyvumo didinimo konsultacija	Įtraukta į VAS metinį planą - 2021 m. išreikštas vadovybės poreikis
3.	Mažos vertės viešųjų pirkimų veiklos efektyvumo didinimo, taikant LEAN Vertės srauto žemėlapiu metodą	Įtraukta į VAS metinį planą (tikslintas), poreikis atsirado siekiant VMI 2021-2025 m. kokybės tikslų, bendradarbiaujant su VMI administraciniais padaliniais

IIA standartas apie konsultavimo veiklą, vertinimas pagal punktus

1000.C1 - Vidaus audito nuostatuose turi būti apibrėžtas konsultavimo paslaugų pobūdis.	Atitinka
1130.C1 - Vidaus auditoriai gali teikti konsultavimo paslaugas, susijusias su veikla, už kurią jie anksčiau buvo atsakingi.	Atitinka
1130.C2 - Jeigu siūlomos konsultavimo paslaugos gali trukdyti vidaus auditorių nepriklausomumui ar objektyvumui, vidaus auditoriai, prieš sutikdami jas teikti, apie tai turi pranešti klientui.	Nebuvo situacijos
1210.C1 - Jeigu vidaus auditoriams trūksta žinių, įgūdžių ar kitų sugebėjimų, reikalingų visai konsultavimo užduočiai ar jos daliai atlikti, vidaus audito vadovas turi atsisakyti teikti tokias paslaugas arba pasinaudoti kompetentingų konsultantų paslaugomis ir pagalba.	Atitinka
1220.C1 - Vidaus auditoriai turi rūpestingai atlikti konsultavimo užduotis, atsižvelgdami į: • klientų poreikius ir pageidavimus, taip pat į ataskaitų apie užduoties rezultatus pobūdį ir terminus; • sudėtingumą ir apimtį darbo, kurį reikės atlikti, kad būtų pasiekti konsultavimo užduoties tikslai; • konsultavimo paslaugų sąnaudų ir galimos naudos santykį.	Siekiamybė, atitinka
2010.C1 - Vidaus audito vadovas turėtų apsvarstyti, kurias iš prašomų konsultacijų teikti, įvertinęs kaip tai pagerintų rizikos valdymą, organizacijos veiklą ir kokią pridėtinę vertę sukurtų organizacijai. Numatomos teikti konsultacijos turi būti įtraukiamos į planą.	Įtrauktos visos 2021 m. konsultacijos
2120.C1 - Vidaus auditoriai, teikdami konsultacijas, turi nustatyti riziką, susijusią su iškeltais tikslais, ir atkreipti dėmesį į kitą susijusią svarbią riziką.	Iš dalies atitinka, nes neformalizuota, nerengtas atskiras DD, o VP - nekelta, nes siekta strateginio VMI kokybės tikslo, optimizuoti veiklą, siekti paprastumo
2120.C2 - Žinias apie riziką, įgytas teikiant konsultavimo paslaugas, vidaus auditoriai turi panaudoti vertindami organizacijos rizikos valdymo procesus.	Atitinka, už 2021 m. dar tik bus taikoma.
2120.C3 - Vidaus auditoriai, padėdami vadovams parengti ir gerinti rizikos valdymo procesus, neturi prisiimti vadovų atsakomybės tiesiogiai dalyvaudami rizikos valdymo procese.	Siekiamybė, atitinka

IIA standartas apie konsultavimo veiklą, vertinimas pagal punktus

2130.C1. - Vidaus auditoriai konsultavimo metu įgytas žinias apie kontrolės priemones turi panaudoti vertindami organizacijos kontrolės procesus.	Atitinka, už 2021 m. dar tik bus taikoma.
2201.C1. - Vidaus auditoriai su konsultuojamaisiais turi suderinti konsultavimo tikslus, apimtį, šalių įsipareigojimus ir kitus kliento pageidavimus. Teikiant svarbias konsultavimo paslaugas, šis susitarimas turi būti įforminamas oficialiai.	Iš dalies atitinka, 2021 m. sutarta, neformalizuota
2210.C1 - Nustatant konsultavimo užduoties tikslus, organizacijos valdymo, rizikos valdymo ir kontrolės procesų peržiūrą reikia numatyti atlikti tokiu mastu, kaip tai sutarta su klientu.	Iš dalies atitinka, neformalizuota, nerengiamas planas
2210.C2 - Konsultavimo paslaugų tikslai turi atitikti organizacijos vertybes, strategiją ir tikslus.	Atitinka, bendradarbiauome su VMI padaliniais, siekiant bendrų VMI tikslų
2220.C1 - Vidaus auditoriai, atlikdami konsultavimo užduotį, turi numatyti darbų apimtį, kurios pakaktų suderintiems tikslams pasiekti. Jeigu vidaus auditoriams atliekant užduotį kyla abejonių dėl numatytų darbų apimties, šis klausimas turi būti aptartas su klientu, siekiant nuspręsti, ar tęsti darbą.	Iš dalies atitinka, neformalizuota, tobulintina
2220.C2 - Vidaus auditoriai, teikdami konsultacijas, turi atkreipti dėmesį į kontrolės priemones, susijusias su konsultacijos tikslais ir būti pasirengę nustatyti svarbius kontrolės trūkumus.	Atitinka, tačiau nepildytas turimas KVS klausimynas, galbūt tobulintina
2240.C1 - Konsultavimo programų forma ir turinys priklauso nuo konsultavimo užduoties pobūdžio.	Neatitiktis. Nėra programų.
2330.C1 - Vidaus audito vadovas turi nustatyti konsultavimo užduoties dokumentų laikymo, saugojimo ir jų pateikimo vidaus ir išorės šalims politiką. Ši politika turi būti suderinta su organizacijos nuostatomis, atitinkamais teisės norminiais aktais ar kitais reikalavimais.	Atitinka. Nomenklatūra formalizuota, yra atsakingi ir t.t.
2410.A1 - Galutinėje ataskaitoje turi būti pateiktos aktualios išvados, aktualios rekomendacijos ir (arba) veiksmų planai. Prireikus, turėtų būti pateikta vidaus auditoriaus nuomonė. Pateikiant nuomonę, būtina atsižvelgti į aukščiausių vadovų, tarybos (valdybos) ir kitų suinteresuotų šalių lūkesčius; ji turi būti pagrįsta pakankama, patikima, svarbia ir naudinga informacija.	Atitinka.

IIA standartas apie konsultavimo veiklą, vertinimas pagal punktus

2440.C1 - Vidaus audito vadovas yra atsakingas už galutinių konsultavimo užduoties rezultatų pateikimą klientams.	Iš dalies atitinka. Faktiškai atsakingas atlikęs auditorius, vedėjas - daugiau teoriškai.
2440.C2 - Konsultavimo metu gali būti atskleistos organizacijos valdymo, rizikos valdymo ir kontrolės problemos. Jeigu šie klausimai organizacijai yra svarbūs, apie juos turi būti pranešta aukščiausiems vadovams ir tarybai (valdybai).	Atitinka, nes pristatymas VISADA vyksta padaliniam ir viršininkei arba vadovybei, būna tarpiniai pristatymai, 2021 m. jie buvo suorganizuoti.
2500.C1 - Vidaus auditas turi stebėti, kokių veiksmų imamasi dėl konsultavimo užduoties rezultatų, dėl kurių buvo sutarta su klientu.	Iš dalies atitinka, tobulintina vieta, nes kol kas netaikyta vienoda praktika, vieni siūlymus įtraukdavo prie rekomendacijų stebėsenos, kiti ne.

Kuo skirias auditas ir konsultacija pagal taikoma praktika?

	Audito atlikimas	Konsultacijos suteikimas
1	Metinis audito planas/ neplaninis	t.p.
2	Oficialus pradėto audito viešinimas (intranetas, FB)	t.p. - ne visada
3	Rizikos/programa	
4	Įžanginis susitikimas su tikslo, temos, kriterijų pristatymu	
5	Susitikimas tikrinimui, informacijos rinkimui, kontaktams ir t.t	Susitikimas siekiant kontaktų ir informacijos
6	DD pagal programos klausimus	DD
7	VKS/KVS vertinimas	Neformalus, netaikant specialaus klausimyno
8	Rekomendacijos	Siūlymai
9	Priemonių planas	Priklausomai nuo temos/ auditoriaus
10	Rekomendacijų stebėseną	?
11	Pažyma	?

STATE TAX
INSPECTORATE

Lithuania